

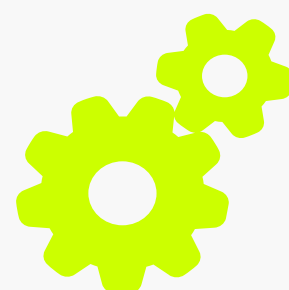
POLAK OSZCZĘDNY 2017

DLACZEGO
PRZECHODZIMY
OBOJĘTNIE OBOK
ZYSKÓW?

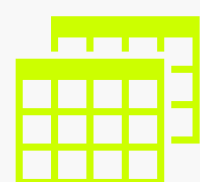
INFORMACJE O BADANIU

Metoda badawcza

Panel internetowy (CAWI)
Średni czas wywiadu: 22 min

Termin realizacji

23-29 września 2017 r.

Próba

Badanie zostało zrealizowane na próbie 1000 osób.

Objęte nim zostały **osoby posiadające oszczędności w kwocie minimum 1000 zł** w dowolnej formie (np. przechowywane w postaci gotówki, na rachunku bankowym lub jakimkolwiek innymi instrumencie finansowym).

Dodatkowe kryteria które musieli spełnić uczestnicy badania:

- Miesięczny dochód netto min. 1500 zł
- Wiek 25-65 lat

CZYM ZAJMUJEMY SIĘ W TEGOROCZNYM RAPORCIE?

- Przekonania i wyobrażenia o finansach a praktyka
- Co jest dla nas najważniejsze w oszczędzaniu?
- Ile pieniędzy potrzebujemy aby czuć się bezpiecznie?
- Jakie znaczenie dla naszych decyzji finansowych ma postrzeganie ryzyka?
- Gdzie szukamy zysków?
- Gdzie faktycznie można je znaleźć?

NA POZIOMIE DEKLARACJI JESTEŚMY WZOREM OSZCZĘDNOŚCI

88%

uważa, że
odpowiedzialny człowiek
powinien oszczędzać
z myślą o przyszłości

83%

nie zgadza się,
że pieniądze
najlepiej trzymać
w domu

67%

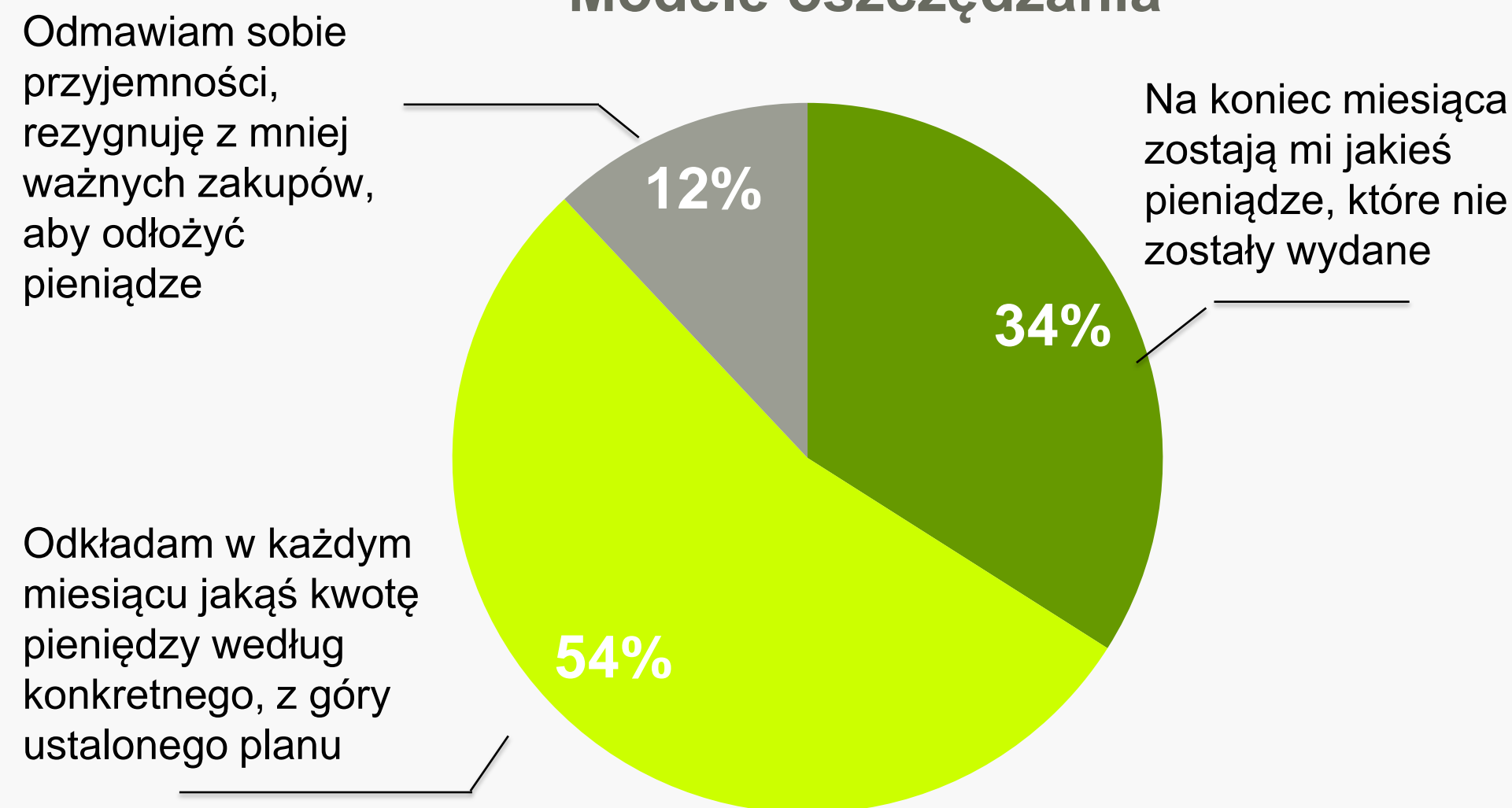
twierdzi, że
oszczędzanie
przychodzi im
naturalnie

73%

respondentów
nie uważa, żeby
długoterminowe
oszczędzanie ich
przerastało

W TEORII OSZCZĘDZAMY MODELOWO, JEDNAK W PRAKTYCE ROBIMY TO CHAOTYCZNIE - BEZ USTALENIA STAŁEJ KWOTY I CELÓW

Modele oszczędzania

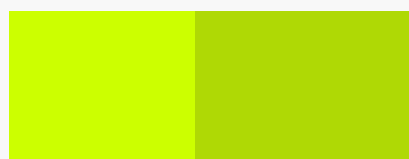
P4. Który model oszczędzania jest Panu/Pani najbliższy?

Sposoby gromadzenia oszczędności

P36. Jakimi sposobami gromadzi Pan/Pani oszczędności? Z poniższej listy proszę wskazać maksymalnie 3 odpowiedzi, które najlepiej opisują Pana/Pani sytuację.

- Zdecydowana **większość badanych dysponuje nadwyżką min. 500 zł miesięcznie**, które zostają na rachunku z bieżących przychodów i mogą być odłożone z myślą o przyszłości (75 proc.)
- Regularne **oszczędzanie deklarują niemal wszyscy badani**, którzy posiadają już jakieś oszczędności (95 proc.). Ponad 2/3 osób posiadających oszczędności przyznaje, że odkładanie pieniędzy przychodzi im naturalnie.
- Ponad połowa twierdzi, że **najbliższa jest im strategia systematycznego odkładania** określonej kwoty.
- W praktyce oszczędzamy chaotycznie** - najczęściej wskazywaną metodą gromadzenia oszczędności jest jednak **odkładanie tego, co zostanie na rachunku na koniec miesiąca**.

W KONSEKWENCJI CHOĆ OSZCZĘDZAMY CORAZ WIĘCEJ, NASZE PIENIĄDZE NIE PRACUJĄ EFEKTYWNIE

3,6 proc.
stopa oszczędzania
w 2016 roku

68%
wszystkich oszczędności
gospodarstw domowych
to **niskoprocentowane**
środki (depozyty bieżące,
terminowe i gotówka)

7,5%
tylko tyle gospodarstw
domowych posiada
jednostki uczestnictwa
TFI

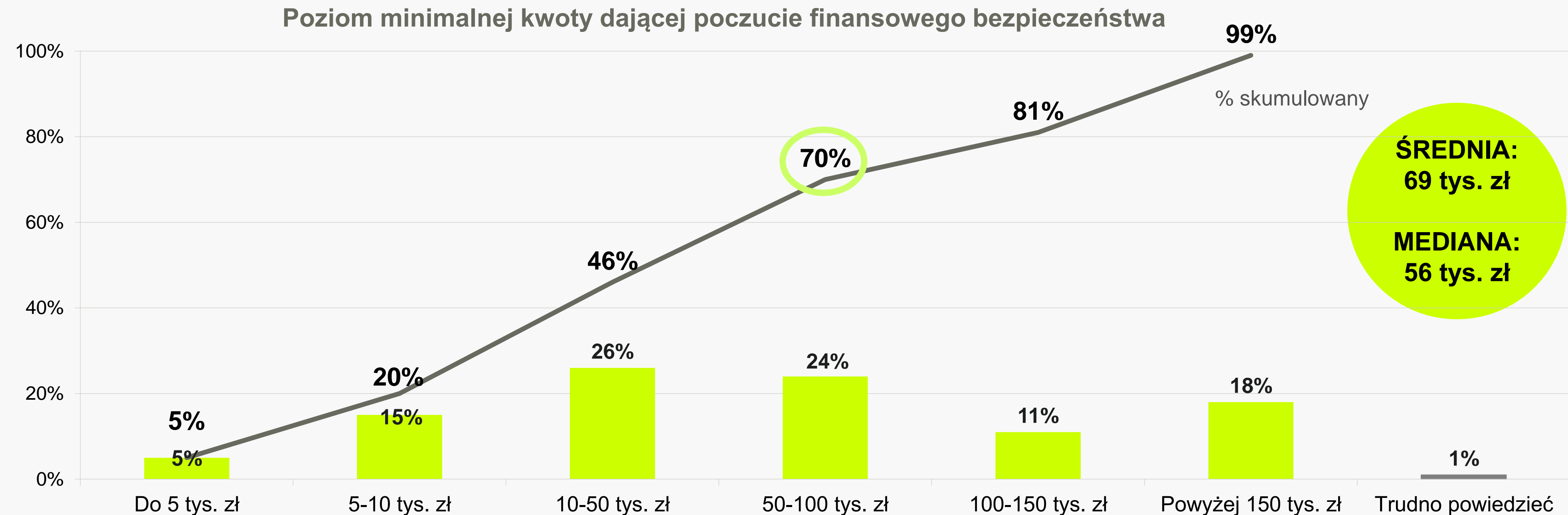
1,34 bln zł
wartość oszczędności
polskich gospodarstw
domowych na koniec
czerwca 2017 r.

1 mld zł
- z takiej sumy odsetek
klientów banków
dobrowolnie
zrezygnowali w 2016
roku przechowując
pieniądze na ROR

POCZUCIE BEZPIECZEŃSTWA

NIEZALEŻNIE OD DOCHODÓW NASZE POCZUCIE BEZPIECZEŃSTWA DOMAGA SIĘ WYSOKICH OSZCZĘDNOŚCI

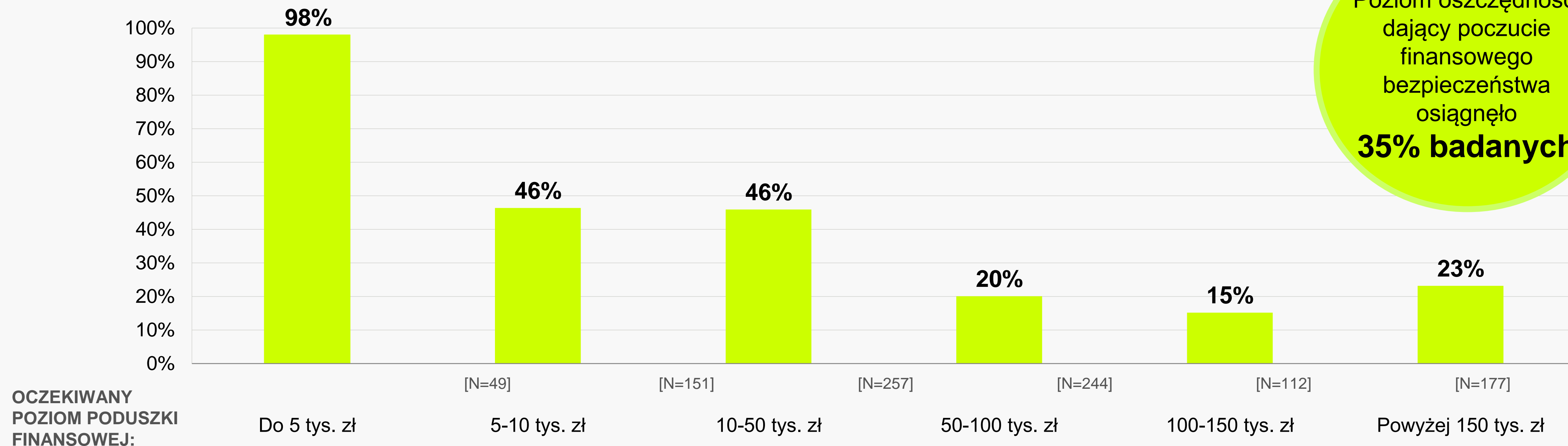

P7. Jaka najmniejsza zaoszczędzona kwota dałaby Panu/i poczucie bezpieczeństwa finansowego?

- Blisko trzy czwarte badanych wskazuje jako minimalną poduszkę bezpieczeństwa kwotę do 100 tys. zł.
- Prawie połowa badanych będzie miała poczucie finansowego bezpieczeństwa dysponując kwotą do 50 tys. zł.
- Średnia kwota dająca poczucie bezpieczeństwa finansowego to aż 69 tys. zł.
- Co piąty badany będzie się czuł bezpiecznie dopiero mając oszczędności powyżej 150 tys. zł.

W KONSEKWENCJI TYLKO CO TRZECI OSZCZĘDZAJĄCY ZGROMADZIŁ OSZCZĘDNOŚCI NA POZIOMIE, KTÓRY UWAŻA ZA BEZPIECZNY

Udział osób posiadających poduszkę bezpieczeństwa na poszczególnych poziomach

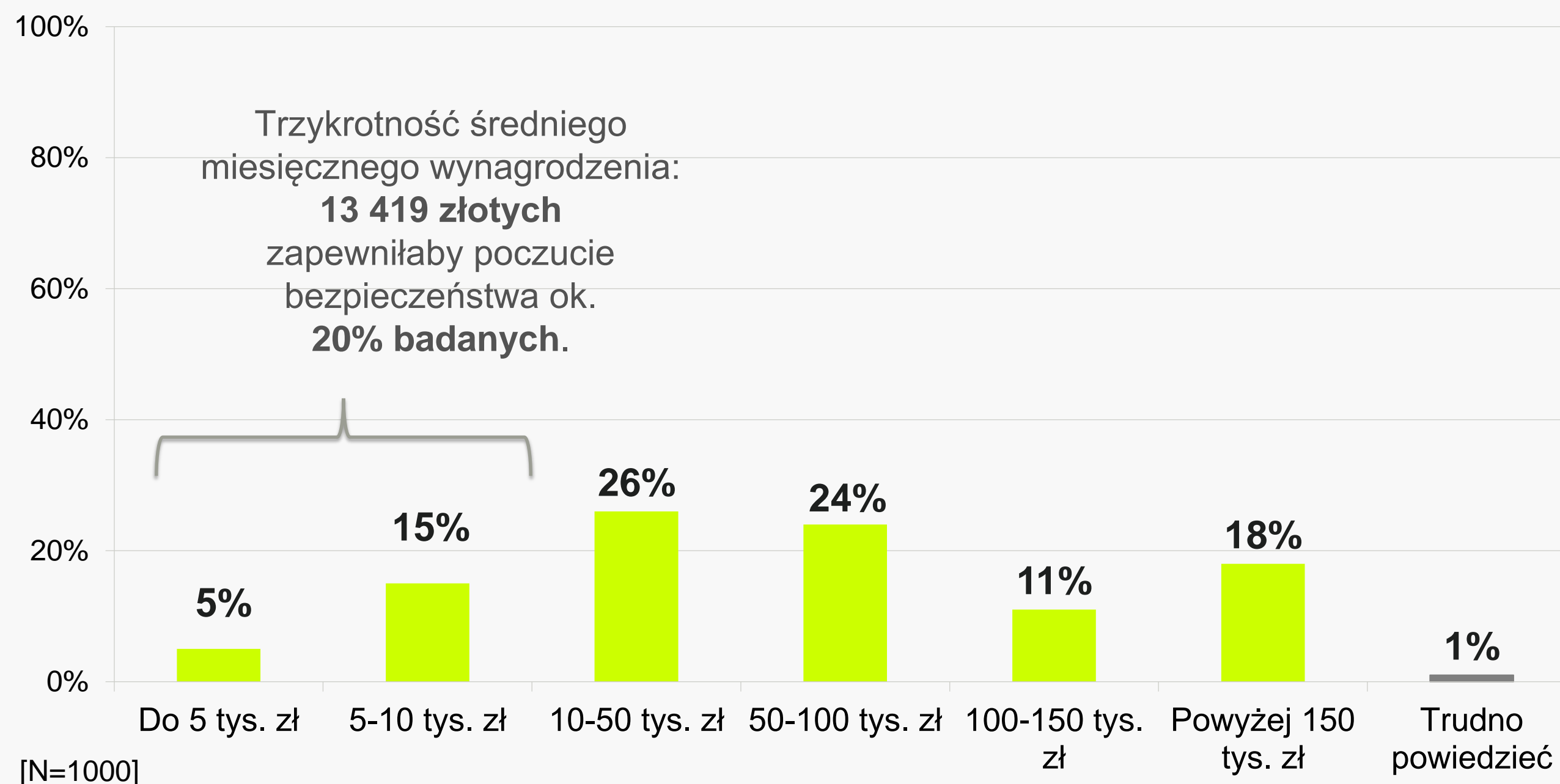
Poziom oszczędności dający poczucie finansowego bezpieczeństwa osiągnęło **35% badanych**

P7. Jaka najmniejsza zaoszczędzona kwota dałaby Panu/i poczucie bezpieczeństwa finansowego?

- Spośród osób określających swoją minimalną poduszkę bezpieczeństwa na poziomie do 5 tys. zł, zdecydowana większość ma już odłożoną taką kwotę.** Jest to jednak grupa wyjątkowa. Wraz ze wzrostem oczekiwanej wartości poduszki bezpieczeństwa finansowego, rośnie udział osób, które jeszcze nie zgromadziły takich oszczędności.

3-MIESIĘCZNE DOCHODY W ROLI PODUSZKI BEZPIECZEŃSTWA FINANSOWEGO TO MIT. CHCEMY WIĘCEJ

Najmniejsza kwota dająca poczucie bezpieczeństwa finansowego

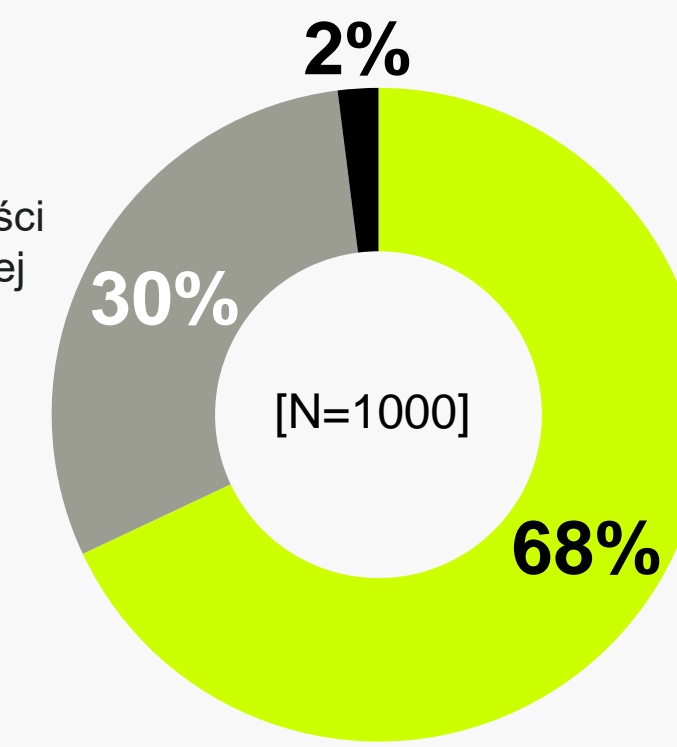

*Średnie wynagrodzenie we wrześniu: 4473 złote i 6 groszy brutto (źródło: GUS)

** Zgodnie z krzywą Gaussa szacujemy, że w kategorii odpowiedzi „10-50 tys. zł”, 0,1% stanowią wskazania 10-15 tys. zł

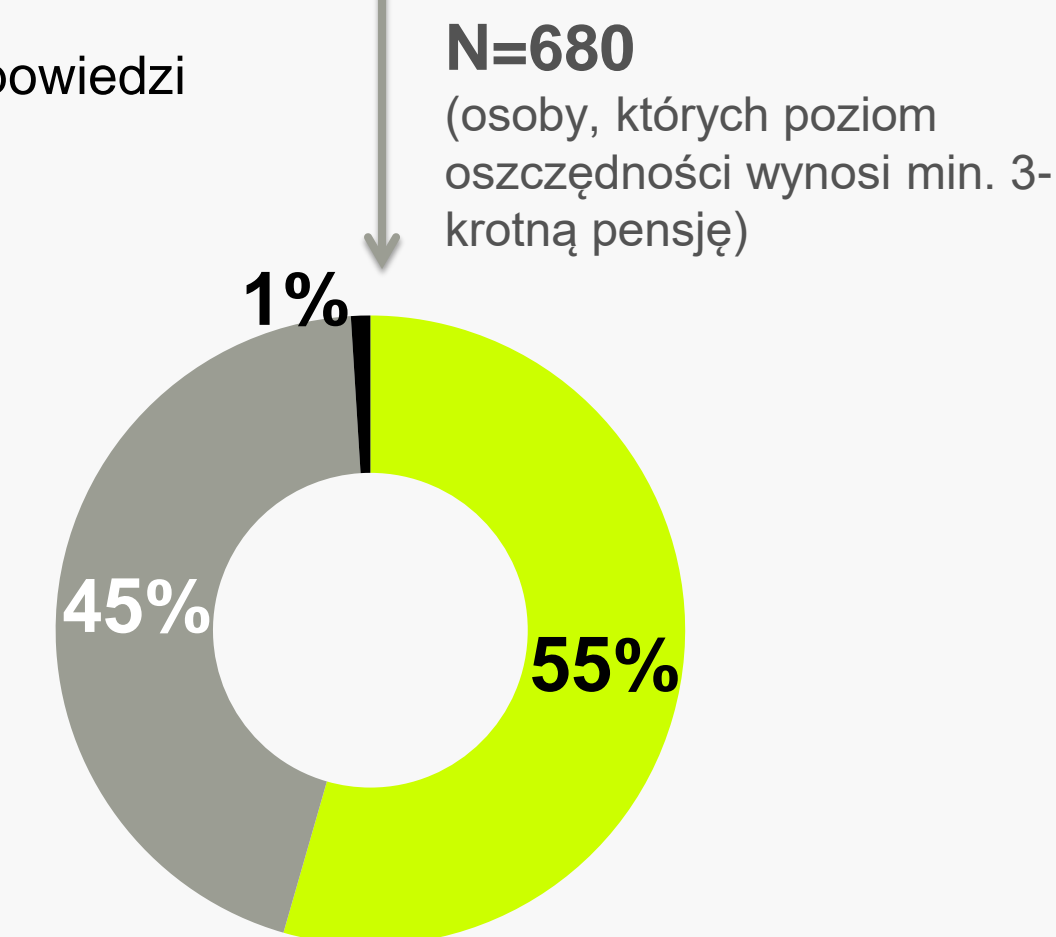
P7. Jaka najmniejsza zaoszczędzona kwota dałaby Panu/Pani poczucie bezpieczeństwa finansowego?

P9. Czy Pana/Pani oszczędności wynoszą trzykrotność lub więcej Pana/Pani obecnego miesięcznego wynagrodzenia?

■ Tak ■ Nie ■ Odmowa odpowiedzi

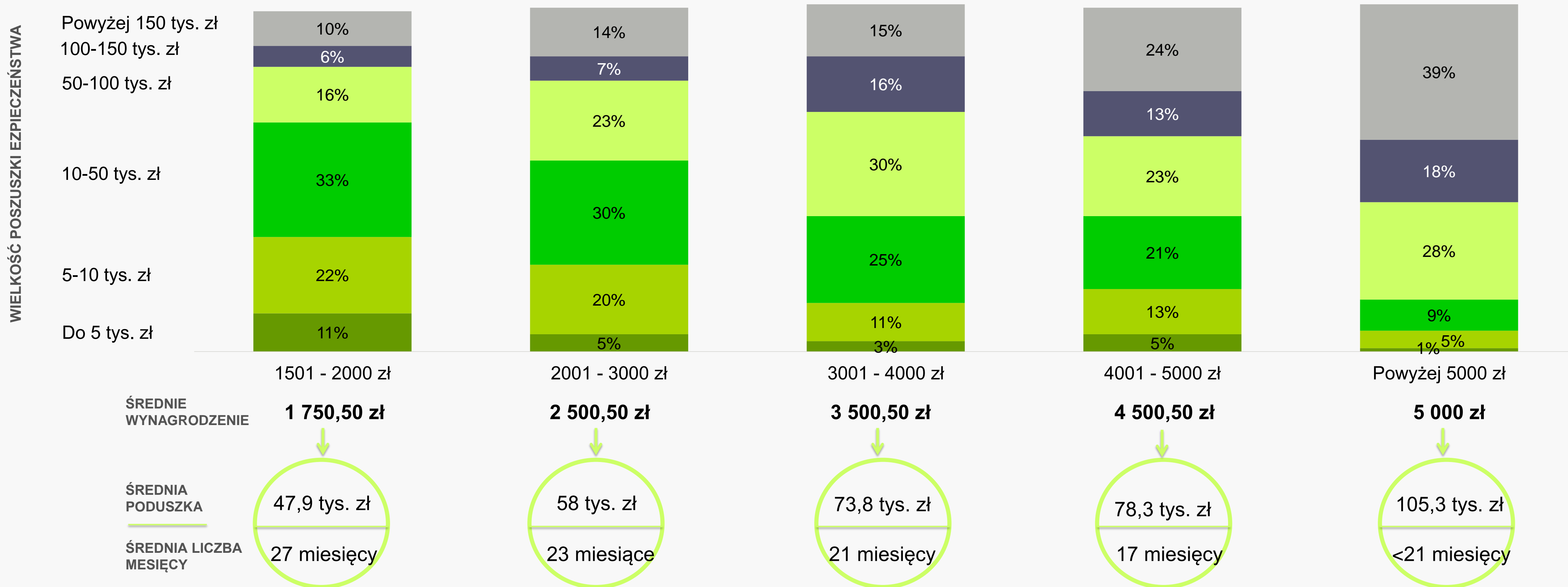
P10. A czy ze swoim poziomem oszczędności czuje się Pan/Pani bezpiecznie jeśli chodzi o sytuację finansową?

■ Prawie 70 proc. badanych posiada oszczędności w postaci minimum trzykrotności swojego miesięcznego wynagrodzenia. **Mimo to prawie połowa z nich nie czuje się bezpiecznie ze swoją poduszką finansową.**

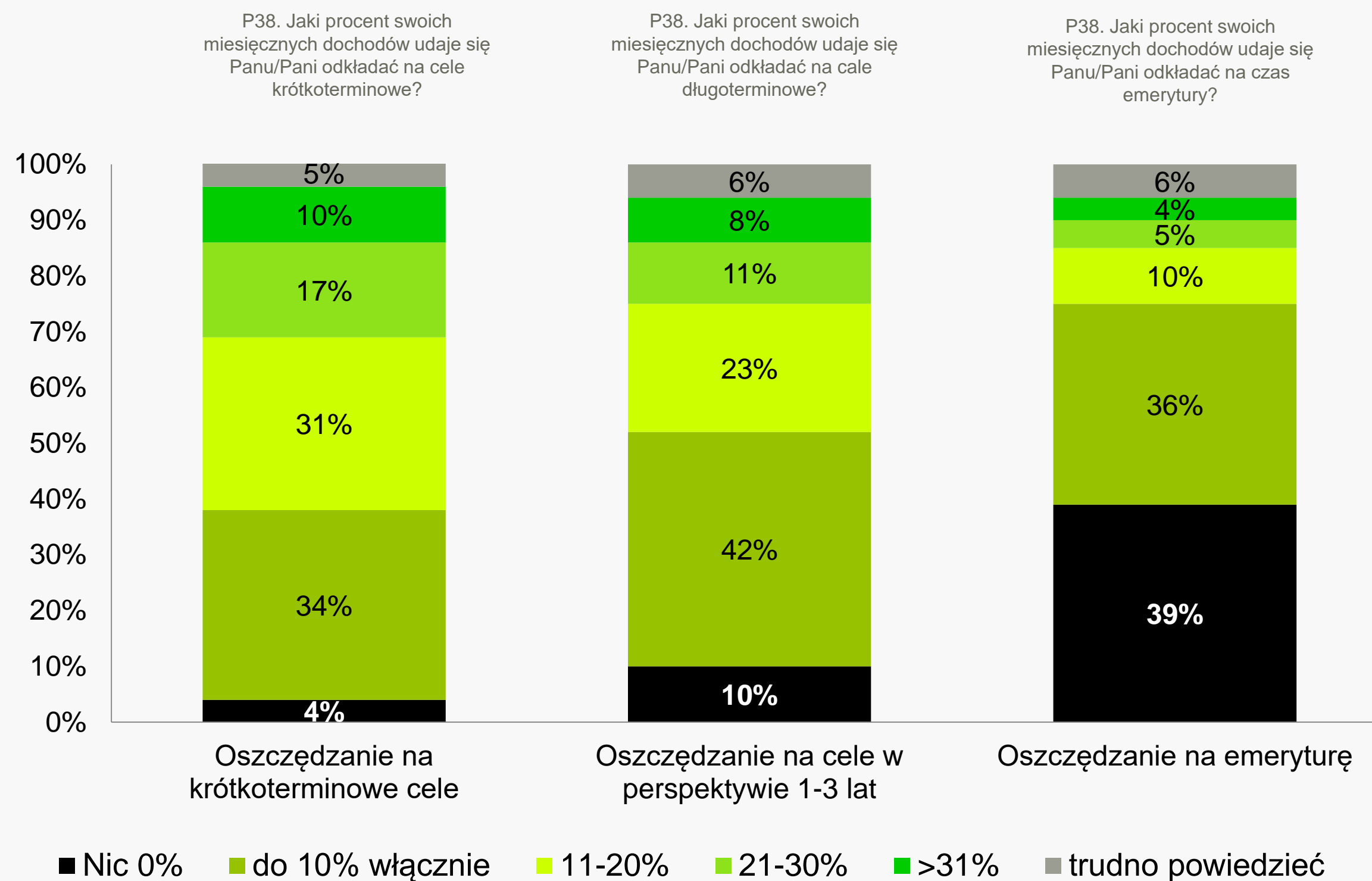
OSIĄGNIĘCIE FINANSOWEGO BEZPIECZEŃSTWA WYMAGA ZGROMADZENIA RÓWNOWARTOŚCI NAWET 20 MIESIĘCZNYCH PENSJI

P7. Jaka najmniejsza zaoszczędzona kwota dałaby Panu/Pani poczucie bezpieczeństwa finansowego?

- Osoby najmniej zarabiające określają poziom swojej poduszki bezpieczeństwa średnio na **48 tys. zł**, z najwyższego – **powyżej 105 tys. zł**.
- Wysokość oczekiwanej poduszki bezpieczeństwa rośnie też wraz z poziomem już posiadanych oszczędności. **Wśród osób dysponujących najwyższymi oszczędnościami minimalna kwota dająca bezpieczeństwo to blisko 120 tys. zł.**
- Budowanie poduszki bezpieczeństwa to nie tylko kwestia przezorności – można wnioskować, że ma ona służyć również **utrzymaniu aktualnego statusu i standardu życia.**

SKORO NIE MAMY POCZUCIA BEZPIECZEŃSTWA FINANSOWEGO, OSZCZĘDZAMY BARDZO KRÓTKOWZROCZNIE

- Blisko połowa ankietowanych jest zainteresowana krótkoterminowym oszczędzaniem - maksymalnie na okres do roku. W tym jedna piąta myśli o oszczędzaniu w perspektywie nie dłuższej, niż pół roku.
- Tylko co trzeci badany jest zainteresowany oszczędzaniem z horyzontem dłuższym niż 3 lata.
- Prawie 40 proc. respondentów w ogóle nie oszczędza na emeryturę. Więcej niż co trzeci przeznaczą na ten cel nie więcej, niż 10 proc. miesięcznych dochodów.
- Bierne podejście do oszczędzania na emeryturę dotyczy wszystkich grup wiekowych.

Oszczędzanie **10 proc.** pensji
= **20 lat** odkładania na preferowaną
poduszkę bezpieczeństwa

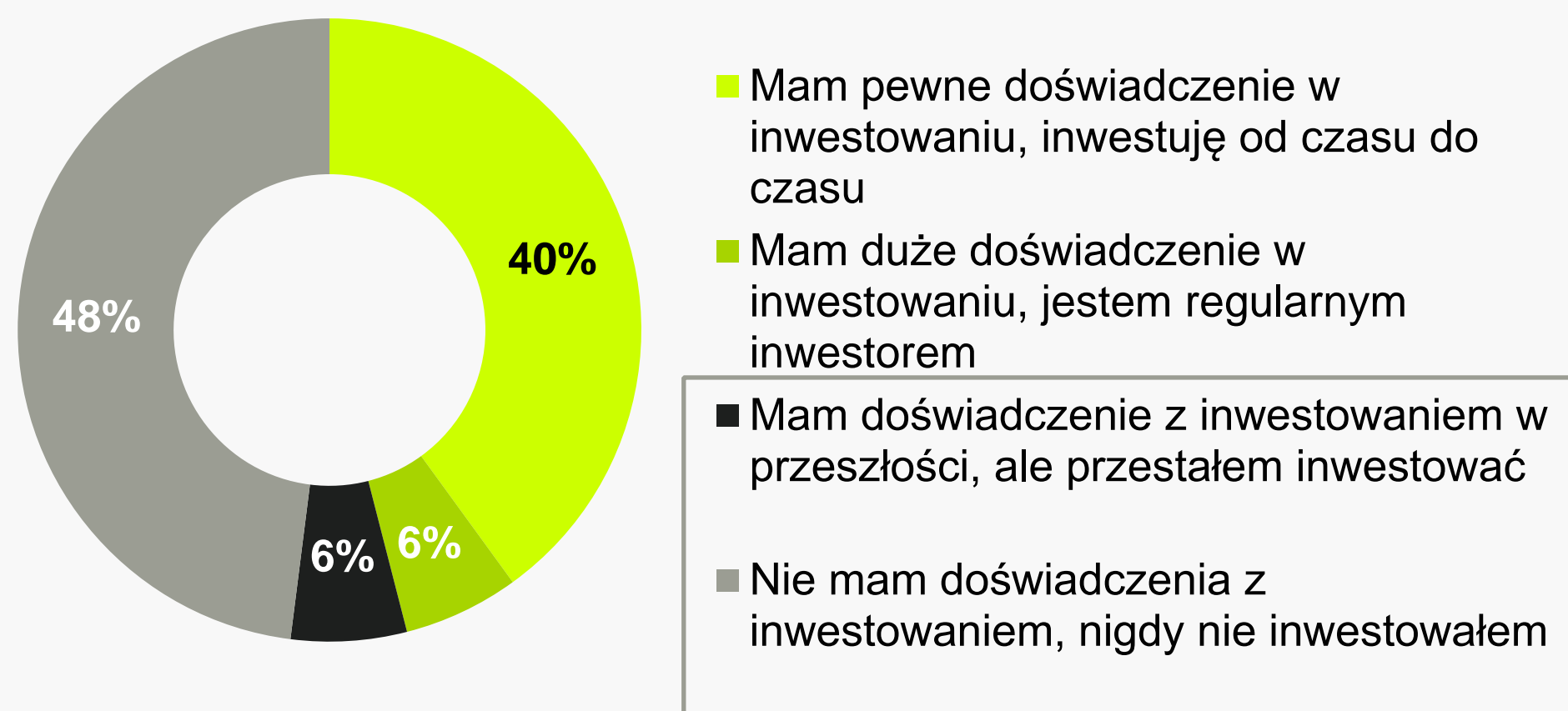
Źródło: Kantar TNS dla BGŻOptima, wrzesień 2017, CAWI, n=1000, osoby posiadające oszczędności w kwocie minimum 1000 zł w dowolnej formie; miesięczny dochód netto min. 1500 zł, wiek 25-65 lat

PODEJŚCIE DO INWESTYCJI

UWAŻAMY, ŻE NIE INWESTUJEMY, BO NIE MAMY WYSTARCZAJĄCEJ WIEDZY

Doświadczenie w inwestowaniu

P19. Jak ocenia Pan/i swoje doświadczenie w inwestowaniu? [N=1000]

N=545

Dlaczego nie inwestujemy?

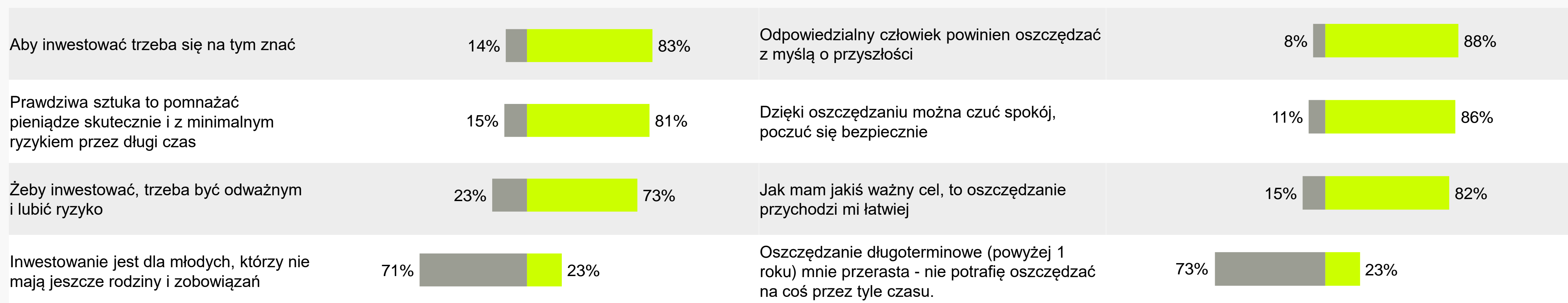
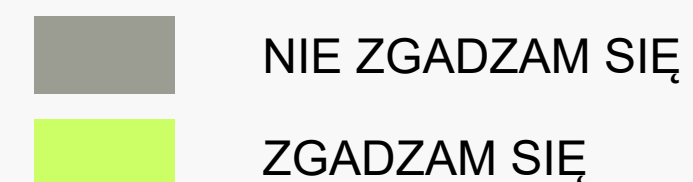
P20. Dlaczego Pan/Pani nie inwestuje, jakie są przeszkody związane z inwestowaniem? Baza: nie inwestujący obecnie (nigdy nie inwestowali lub przestali inwestować) [N=545]

- Choć doświadczenie z inwestowaniem miało 40 proc. oszczędzających, zaledwie 6 proc. określa się jako regularni inwestorzy.
- Wśród osób, które nie inwestują głównym powodem takiego zachowania jest brak odpowiedniej wiedzy (52 proc.).** Ma ona zdecydowanie większe znaczenie niż dostępność środków na inwestycje. Stosunkowo duże znaczenie ma również brak możliwości poradzenia się kogoś w zakresie inwestycji.
- 11 proc. osób pasywnych inwestycyjnie zniechęcają poniesione w przeszłości straty.

JESTEŚMY ZGODNI - ABY INWESTOWAĆ, TRZEBA SIĘ NA TYM ZNAĆ. Z TĄ OPINIĄ ZGADZAMY SIĘ NIEZALEŻNIE OD POZIOMU DOCHODU.

P12. Na ile się Pan/Pani zgadza lub nie zgadza z każdym z poniższych stwierdzeń? /

P13. Poniżej zamieszczone są różne stwierdzenia dotyczące oszczędzania. W jakim stopniu zgadza się Pan/Pani lub nie zgadza się z każdym z nich.

Na wykresie pokazano stwierdzenia z największą liczbą wskazań w kategorii top2 boxes (zgadam się) oraz stwierdzenia z największą liczbą wskazań w kategorii low 2 boxes (nie zgadzam się).

- W opinii badanych inwestowanie to zajęcie dla osób, które się na tym znają, są odważne i lubią ryzyko.
- Z kolei oszczędzanie świadczy o odpowiedzialności, daje spokój i poczucie bezpieczeństwa.
- Większość respondentów zgadza się ze stwierdzeniem, że **prawdziwą umiejętnością jest długofalowe pomnażanie pieniędzy przy minimalnym ryzyku.**

POJĘCIA „OSZCZĘDZANIE” I „INWESTOWANIE” WIĄŻEMY SWOBODNIE Z RÓŻNYMI INSTRUMENTAMI FINANSOWYMI

Postrzeganie poszczególnych rozwiązań finansowych

[N=1000]

P5. Czy przedstawione poniżej czynności wiążą się w Pana/Pani opinii z oszczędzaniem czy inwestowaniem?

- **Każde regularne wpłacanie pieniędzy kojarzymy z oszczędzaniem** – niezależnie od tego, na jaki instrument je wpłacamy.
- **Prawie 20 proc. z nas uważa założenie lokaty terminowej za formę inwestowania.** Z kolei 60 proc. kojarzy z oszczędzaniem uczestnictwo w programie emerytalnym, a jedna trzecia zakup obligacji skarbowych.
- **Wśród skojarzeń związanych z inwestowaniem kupowanie akcji na giełdzie zajęło dopiero 4. miejsce (46 proc. wskazań).**

TOP 3 SKOJARZENIA Z INWESTOWANIEM

50% wskazań
Zakup nieruchomości na wynajem

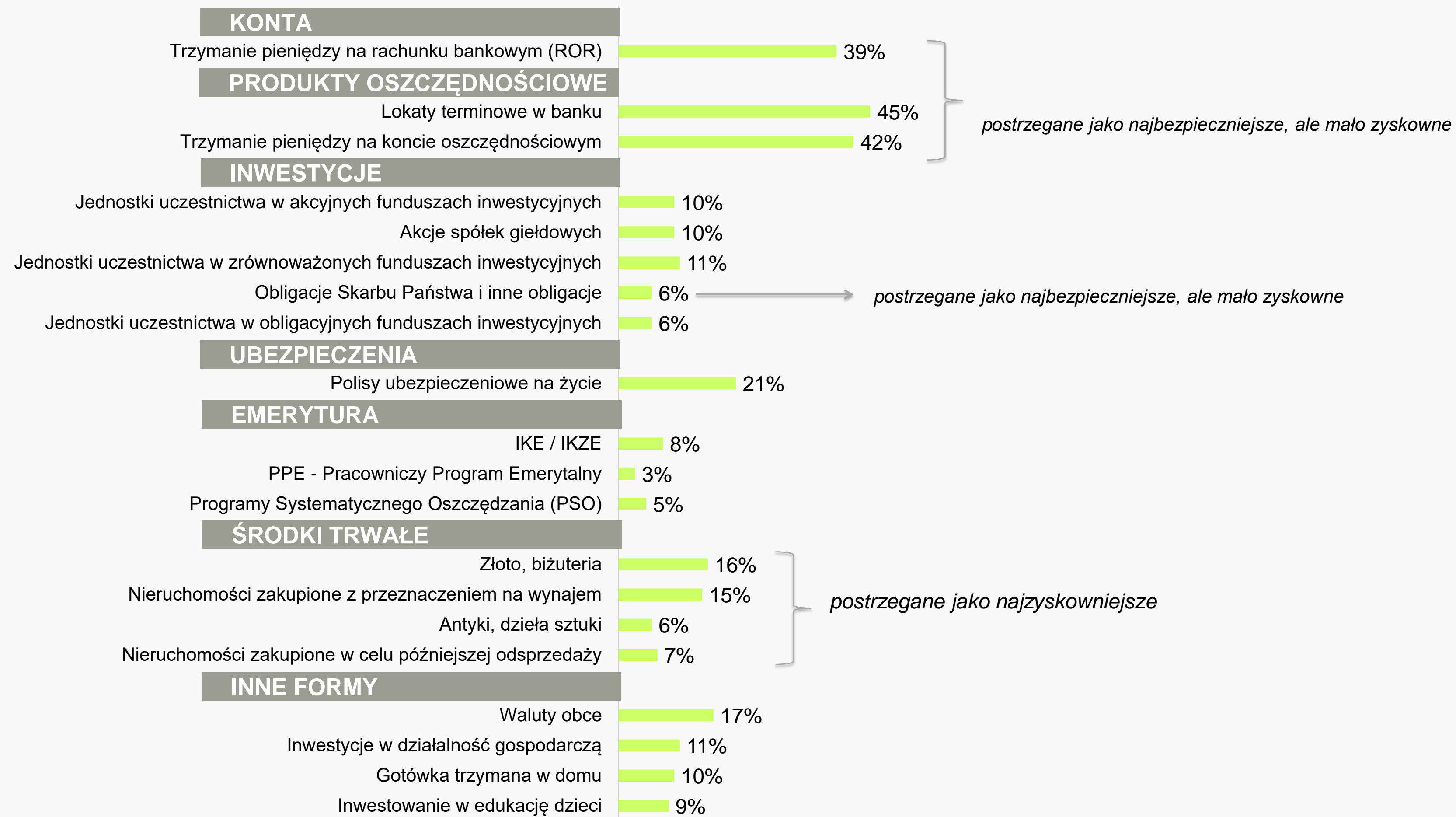
50% wskazań
Lokowanie pieniędzy w produkty inwestycyjne

49% wskazań
Przeznaczenie środków na cele, które przyniosą nam korzyści

P6. Z czym najbardziej kojarzy się Panu/Pani inwestowanie?

CHĘTNIEJ KORZYSTAMY Z PRODUKTÓW KOJARZĄCYCH SIĘ Z OSZCZĘDZANIEM I POSTRZEGANYCH JAKO BEZPIECZNE

P35. Które ze sposobów oszczędzania i inwestowania pieniędzy Pan/Pani osobiście wykorzystuje?

Polacy korzystają przede wszystkim z takich narzędzi finansowych, które uważają za bezpieczne. **To czy dany instrument jest opłacalny jest drugorzędne.**

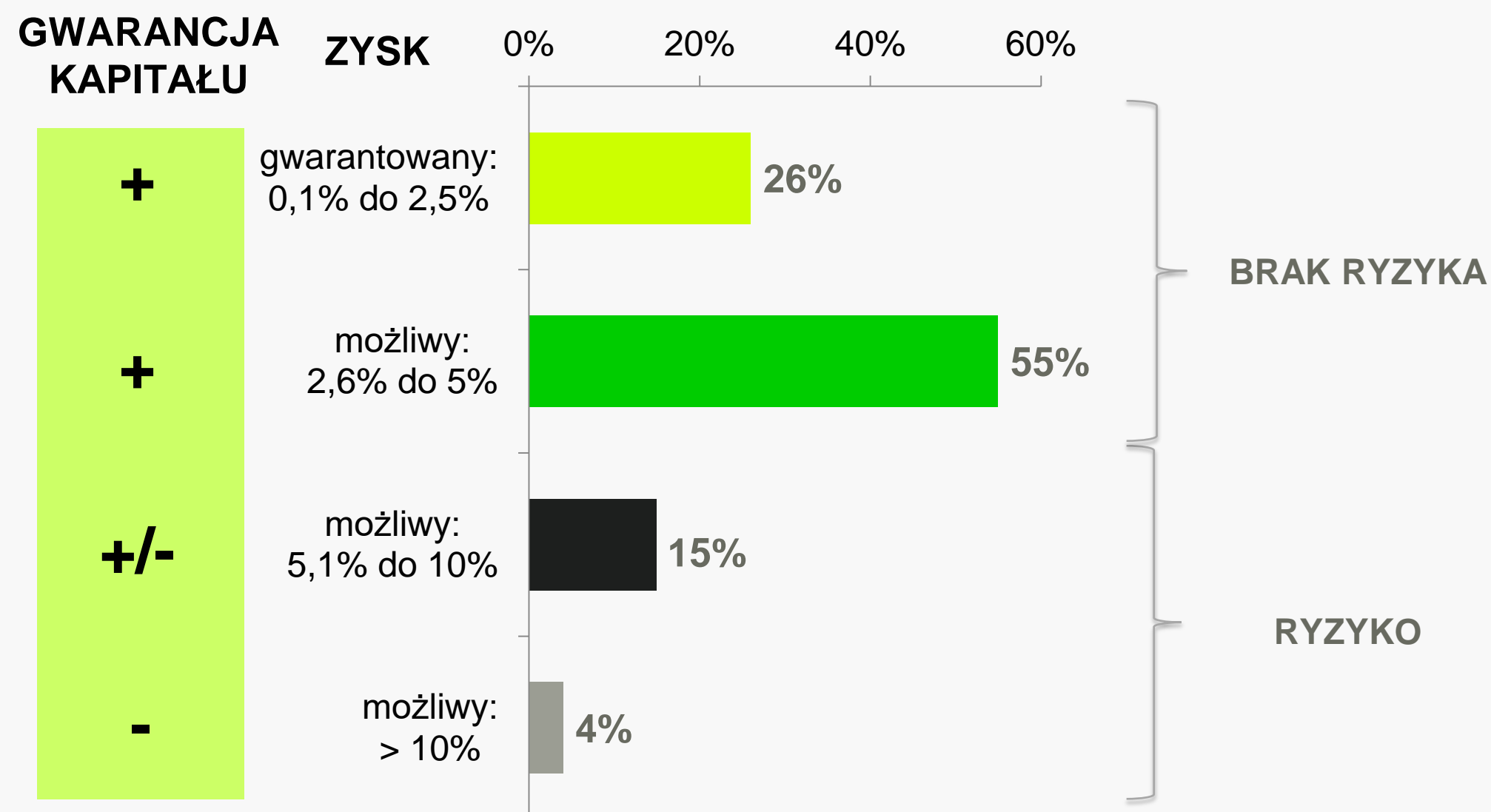
Aż 68 proc. respondentów uważa, że oszczędzanie, rozumiane jako odkładanie części swoich pieniędzy w banku na koncie lub lokacie, nie jest obecnie opłacalne.

Narzędzia inwestycyjne, bez względu na poziom ryzyka, są niepopularne.

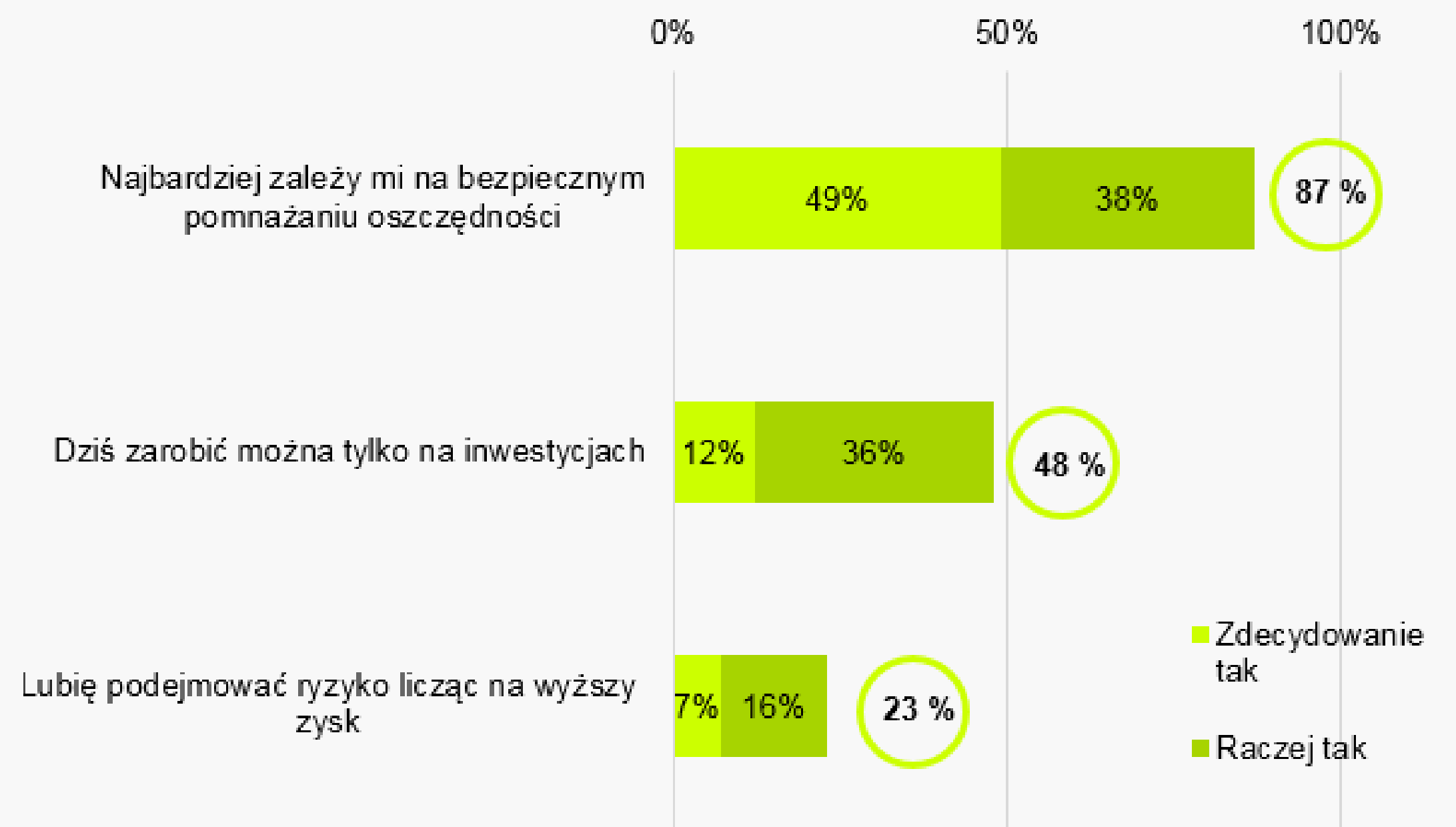
7 proc. badanych nie jest w ogóle zainteresowana produktami inwestycyjnymi i nic nie jest w stanie przekonać ich do przeznaczenia na nie części oszczędności. Znaleźć ich można w każdej grupie dochodowej.

MAJĄC DO WYBORU DUŻY ZYSK LUB WYSOKI POZIOM BEZPIECZEŃSTWA WYBIERAMY TO DRUGIE

P29b. Mając do wyboru jedną z poniższych strategii inwestycyjnych, którą strategię by Pan/Pani wybrał/wybrała?

P40. W jakim stopniu zgadza się Pan/Pani lub nie zgadza z następującymi stwierdzeniami?

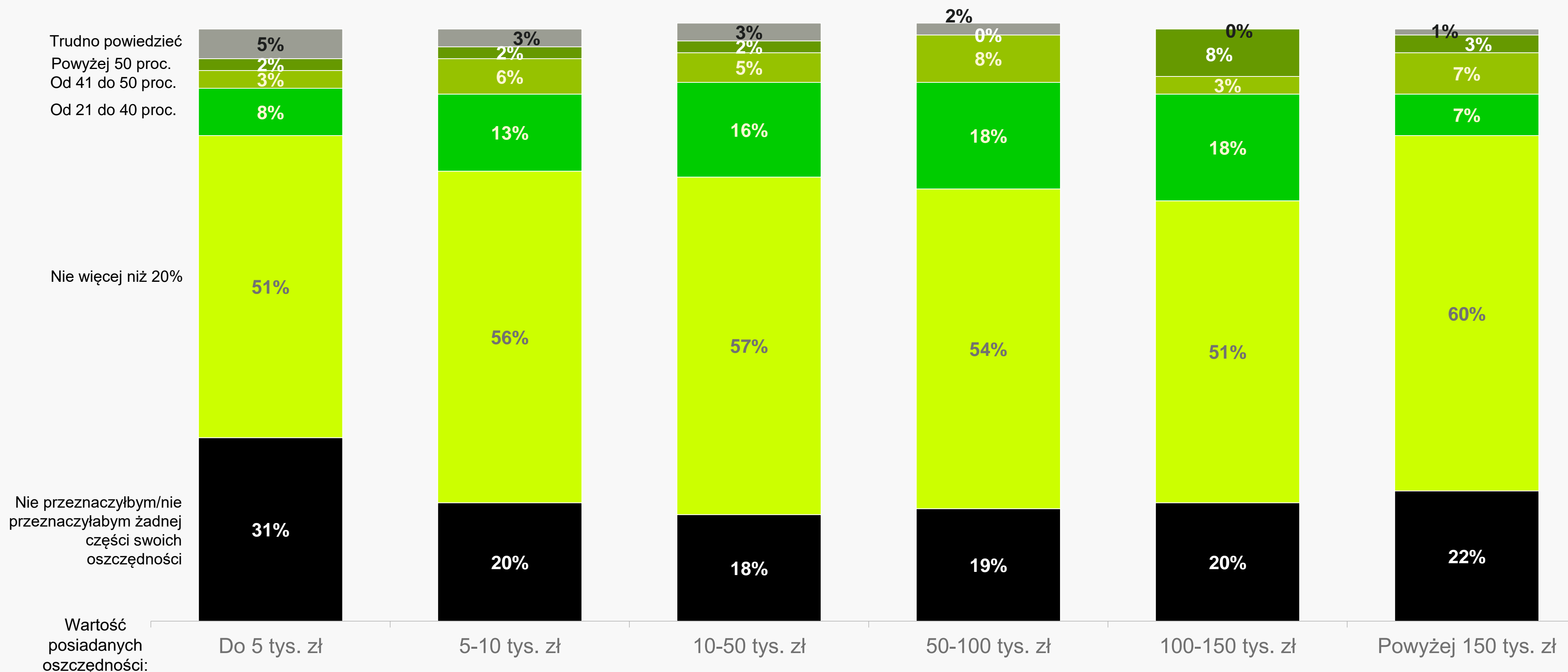

Pytanie zadane na skali od 1 do 4.

- W sumie aż 81 proc. badanych deklaruje, że wybierze gwarancję bezpieczeństwa nawet kosztem zysku.
- Choć jedna czwarta badanych twierdzi, że lubi podejmować ryzyko licząc na wyższy zysk, tylko 4 proc. skusi się na możliwy zarobek powyżej 10 proc. bez jakiegokolwiek gwarancji kapitału i zysku.
- Blisko połowa ankietowanych zgadza się z tym, że dzisiaj można zarobić tylko na inwestycjach. Jednocześnie dla zdecydowanej większości głównym priorytetem jest bezpieczeństwo oszczędności.

TOLERANCJA NA RYZYKO NIE MA NIC WSPÓLNEGO Z WYSOKOŚCIĄ POSIADANYCH OSZCZĘDNOŚCI

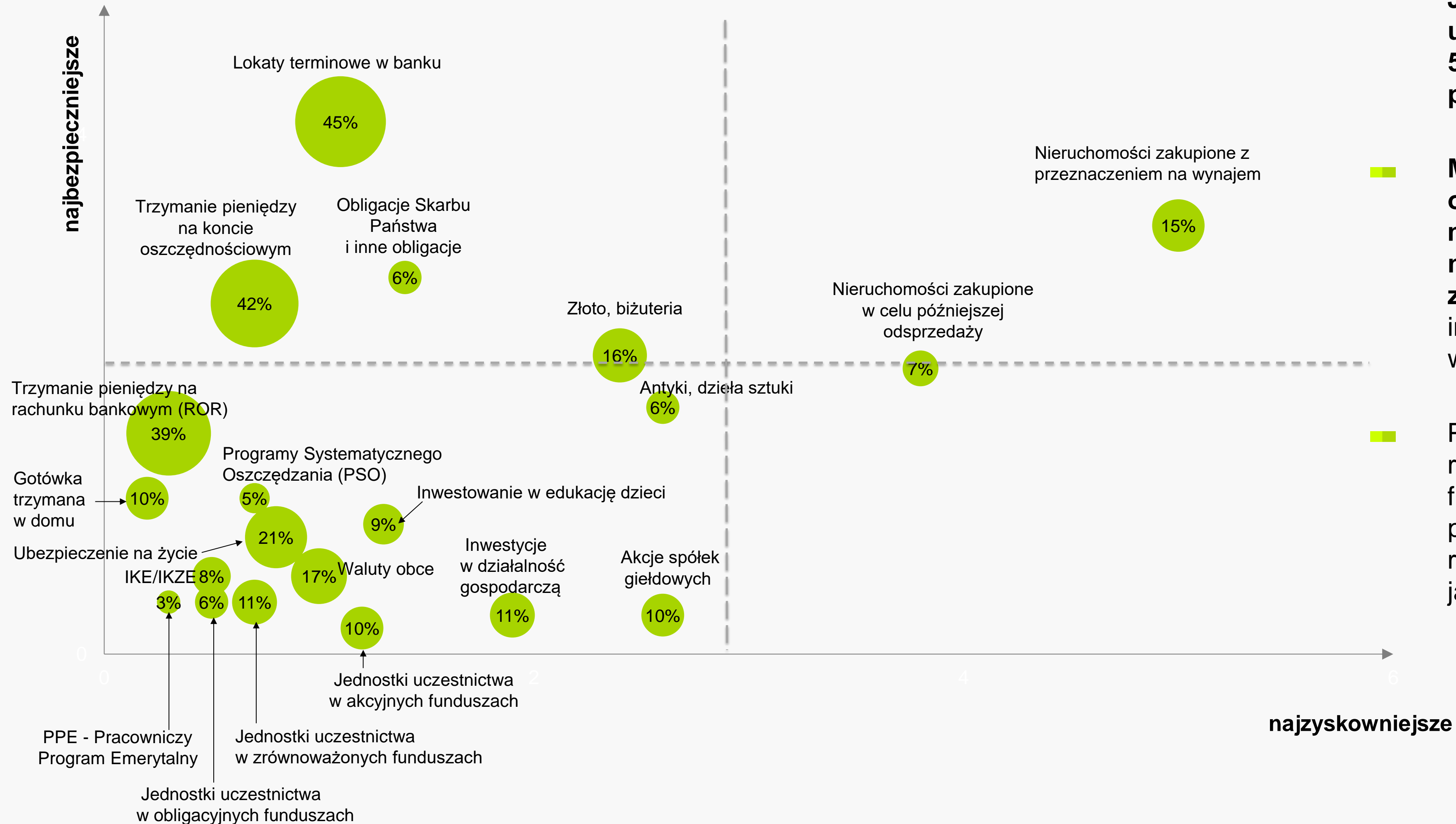
P39. A jaką część swoich oszczędności byłby/byłaby Pan/Pani gotowy/gotowa zainwestować na rynku finansowym?

- **Niezależnie od poziomu posiadanych oszczędności średnio co piąty badany (23 proc.) nie zainwestowałby na rynku finansowym żadnych swoich oszczędności. Połowa (54 proc.) zainwestowałaby nie więcej niż 20 proc. posiadanej kwoty.**

W KONSEKWENCJI ZYSKI SĄ TAM, GDZIE NAS NIE MA

P17. Poniżej znajdzie Pan/Pani listę różnych sposobów lokowania oszczędności. Proszę o wskazanie 3, które są w Pani/Pana opinii najmniej zyskowe i 3 które są najbardziej zyskowe / P18. (...) wskazanie 3, które są najbezpieczniejsze, i 3 które są najbardziej ryzykowne.

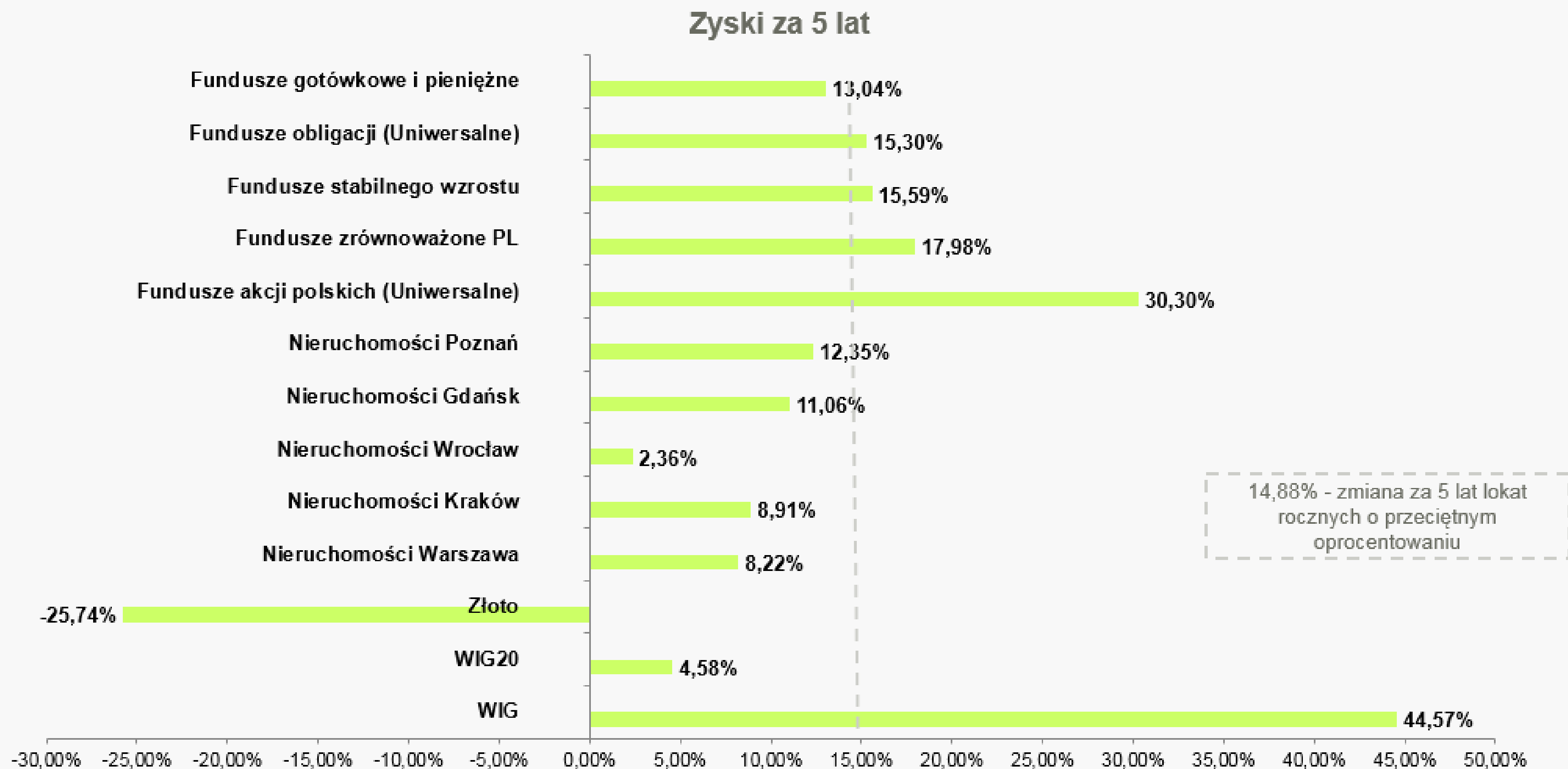

Większość badanych ocenia, że realne oprocentowanie depozytów wynosi obecnie pomiędzy 1 a 3 proc. **Jednocześnie 37 proc. za atrakcyjne uznałoby oprocentowanie od 3,1 do 5 proc. Co 4. chętnie widziałby zysk powyżej 6 proc.**

Myśląc o skutecznym pomnażaniu oszczędności rozważamy możliwości, które są dla wielu nieosiągalne (nieruchomości, antyki, złoto), a nie wykorzystujemy rozwiązań inwestycyjnych dostępnych finansowo w danym momencie.

Polacy nie widzą różnicy w poziomie ryzyka pomiędzy poszczególnymi funduszami inwestycyjnymi. Jak pokazują dane historyczne ich wyniki różnią zarówno w zakresie zysków, jak i strat.

IGNORUJĄC PRODUKTY RYNKU KAPITAŁOWEGO POZBAWIAMY SIĘ MOŻLIWOŚCI EFEKTYWNEGO POMNAŻANIA OSZCZĘDNOŚCI

NAJWAŻNIEJSZE WNIOSKI

1.

**STOPA OSZCZĘDNOŚCI
W POLSCE OSIĄGNĘŁA
NIESPOTYKANY JAK NA
OSTATNIE LATA POZIOM 3,6
PROC.,**

**JEDNAK WIĘKSZOŚĆ Z NAS
POMNAŻA SWOJE PIENIĄDZE
NIEEFEKTYWNIE.**

W SWOICH DECYZJACH
FINANSOWYCH KIERUJEMY SIĘ
PRZEDE WSZYSTKIM PRZEKONANIAMI,
NIE OBIEKTYWNA WIEDZA.

WYBIERAMY PRODUKTY UWAŻANE ZA
BEZPIECZNE, NIE ZWAŻAJĄC NA ICH
FAKTYCZNA OPŁACALNOŚĆ.

OSZCZĘDZAMY BEZ PLANU – NP.
KWOTĘ, KTÓRA ZOSTANIE NA
RACHUNKU NA KONIEC MIESIĄCA CZY
EKSTRA PIENIĄDZE POCHODZĄCE
Z PREMII.

2.

**DLA ZAPEWNIENIA
FINANSOWEGO POCZUCIA
BEZPIECZEŃSTWA
POTRZEBUJEMY WYSOKICH
KWOT – NAWET 20-KROTNOŚCI
NASZYCH MIESIĘCZNYCH
DOCHODÓW.**

TYLKO CO TRZECI
OSZCZĘDZAJĄCY MA PODUSZKĘ
BEZPIECZEŃSTWA, KTÓRĄ UWAŻA
ZA BEZPIECZNA.

ŚREDNIA WARTOŚĆ MINIMALNEJ
PODUSZKI FINANSOWEJ, TO AŻ 69
TYS. ZŁOTYCH.

SKORO NA PRZYSZŁE WYDATKI
ODKŁADAMY ZAZWYCZAJ
MAKSYMALNIE 10 PROC.
MIESIĘCZNEGO WYNAGRODZENIA.
DO POZIOMU MINIMALNEJ
PODUSZKI BEZPIECZEŃSTWA
WIĘKSZOŚĆ Z NAS BĘDZIE
DOCHODZIĆ NAWET 20 LAT.

3.

**WIERZYMY, ŻE
NAJSKUTECZNIEJSZYM I
NAJBEZPIECZNIEJSZYM
SPOSOBEM POMNAŻANIA
OSZCZĘDNOŚCI JEST ICH
UŁOKOWANIE W AKTYWACH
MATERIALNYCH.**

JEDNOCZEŚNIE PRODUKTY
KOJARZĄCE SIĘ Z INWESTYCJAMI
POSTRZEGAMY JAKO RYZYKOWNE

SILNA AWERSJA DO RYZYKA
SPRAWIA, ŻE NAWET WŚRÓD OSÓB
NAJBARDZIEJ ZAMOŻNYCH
NAJWYŻEJ CO DZIESIĄTY JEST
SKŁONNY INWESTOWAĆ SWOJE
OSZCZĘDNOŚCI, AKCEPTUJĄC
EWENTUALNĄ STRATĘ.

4.

**ZA ATRAKCYJNE UWAŻAMY
ROZWIĄZANIA, KTÓRE ZE
WZGLĘDU NA BARDZO
WYSOKI PRÓG WEJŚCIA, DLA
WIĘKSZOŚCI SĄ
NIEOSIĄGALNE (NP. ZAKUP
NIERUCHOMOŚCI NA
WYNAJEM LUB INWESTYCJA
W ANTYKI CZY ZŁOTO).**

JEDNOCZEŚNIE TRACIMY Z OCZU
WIELE ROZWIĄZAŃ
OFEROWANYCH PRZEZ RYNEK
FINANSOWY, KTÓRE SĄ
BEZPIECZNE I SKUTECZNIE
POMNAŻAJĄ OSZCZĘDNOŚCI,
A PRZY TYM SĄ DOSTĘPNE
I PŁYNNE.

DLACZEGO PRZECHODZIMY OBOJĘTNIE OBOK ZYSKÓW?

- **Kierujemy się tym, co nam się wydaje jeśli chodzi o skuteczne pomnażanie oszczędności, a nie faktami**
- **Nader wszystko wysoko cenimy sobie bezpieczeństwo**
- **Preferujemy aktywa materialne, trudno osiągalne ze względu na wysoki próg wejścia, a unikamy rozwiązań rynku finansowego**
- **Słowo „inwestycja” utożsamiamy jednoznacznie z ryzykiem. A tego chcemy unikać jak ognia**

**25% Polaków nie boi się skoku ze spadochronem,
a tylko 17% zakupu funduszu akcyjnego**